

VENTS DEL MÓN, 31-32, juliol – desembre 2005

Butlletí d'informació eòlica, editat pel GCTPFNN

S'encoratja la seva reproducció, però sempre citant la font de procedència

EDITORIAL.

El vent, els pobles nadius i les comarques meridionals de Catalunya

Com diu Winona LaDuke, directora del programa d'energies renovables de *Honor the Earth* “els pobles nadius han patit la pitjor part de la política energètica del passat a l'Amèrica del Nord. Des de mines d'Urani al sud-oest, fins a nombrosos projectes hidroelèctrics gegantins a la zona sub-àrtica, passant per les 10 mines de carbó a cel obert més grans dels EUA. Ara és l'hora de la justícia energètica i també l'hora d'una nova política energètica”.

Diem nosaltres que les comarques meridionals de Catalunya han patit la pitjor part de la política energètica del passat a Catalunya. Mines de carbó a Mequinença, grans embassaments i megacentrals termo-nuclears al riu Ebre.

I també afirmem, com ho fa Winona LaDuke, guardonada amb el *Rigth Livelihood Award* (considerat el premi Nobel Alternatiu): ara és l'hora de la justícia energètica i l'hora d'una nova política energètica basada en l'aprofitament de les fonts d'energia lliures, netes i renovables locals, amb tecnologies netes i al servei de les comunitats locals.

Els EUA són el mercat energètic més gran del món i són innegablement addictes al consum desassenyat d'energia. La seva economia es basa en cremar els combustibles fòssils de forma molt poc eficient. Catalunya, no és pas el mercat energètic més important del món, però la seva població comença a ser desafortadament addicta al consum desassenyat d'energia. La seva economia també es basa en la crema molt poc eficient dels combustibles fòssils.

La desigual repartició del poder queda reflectida tant en les relacions entre els EUA i les Nacions Nadiues com entre la Catalunya rica i les comarques meridionals del nostre país. Com a conseqüència, les Nacions Nadiues americanes ha patit i pateixen una desproporcionada extracció de recursos no renovables existents a les seves terres amb els conseqüents efectes ecològics (abocaments, emissions, toxicitat, etc.). A casa nostra, les comarques meridionals també han petit tradicionalment una desproporcionada explotació dels seus recursos naturals i han hagut d'aguantar indústries electroquímiques que han generat ingents quantitats de residus altament tòxics i també radioactius, a més de les centrals nuclears que la dictadura franquista els va imposar, el funcionament de les quals enverina radioactivament els sistemes naturals.

Honor the Earth treballa des de fa dècades, juntament amb altres grups pioners, per oposar-se a la destrucció de les terres i dels estils de vida de les nacions nadiues americanes. ***Honor the Earth*** treballa per democratitzar els sistemes energètics.

El **Grup de Científics i Tècnics per un Futur No Nuclear** treballa, juntament amb altres col·lectius, també des de fa dècades, en preservar les terres i les formes de vida respectuoses amb els sistemes naturals, que els sistemes energètics actuals destaroten.

23 comunitats nadiues de les Grans Planures disposen d'un potencial eòlic estimat en 350.000 MW, més de la meitat de la potència elèctrica actualment instal·lada als EUA. Les comarques meridionals de Catalunya disposen d'un potencial eòlic considerat el més important de Catalunya. La **Iniciativa d'Energies Renovables de *Honor the Earth*** tracta sobre la recuperació de la capacitat de generació d'energia local a les comunitats nadiues americanes, com a mètode de regeneració de les seves economies i d'exercici del dret a l'autodeterminació.

El projecte de **parc eòlic popular de La Morera de Montsant**, impulsat pel **GCTPFNN** des de fa dos anys, i que tants entrebancs ha hagut de patir per part d'aquelles persones que no veuen més enllà del seu nas en qüestions d'aprofitament de fonts d'energia lliures, netes i renovables locals, també té per objectiu la recuperació de les economies rurals locals en benefici de les comunitats que encara no han abandonat les comarques més ventoses de Catalunya i democratitzar l'energia.

Honor the Earth vincula el moviment per la justícia ecològica amb el de l'energia neta, tot fent possible l'aprofitament de les fonts d'energia renovable locals que hi ha a les terres de les nacions nadiues per a la generació de grans quantitats d'energia elèctrica que, per una part cobreixi les necessitats locals, i que per l'altre, bescanvi d'una forma justa l'excedent a les xarxes del país.

Honor the Earth també construeix aliances entre les nacions nadiues que generen energia neta i les iniciatives de la ciutadania consumidora d'energia neta a les ciutats, per fer possible la vinculació de la demanda d'energia neta i el suport financer a les energies netes amb la producció d'energia neta a les comunitats nadiues.

Si en el passat la vil·la de Flix va ser una carrer de la ciutat de Barcelona (a causa de la necessitat de cereals per la ciutat), per què poblacions rurals de les comarques meridionals de Catalunya, riques en vent, no poden exercir el seu dret a l'aprofitament del vent i establir vincles directes amb grups de ciutadans i ciutadanes ecològicament conscients que volen disposar d'un subministrament d'energia neta i renovable generada a les zones ventoses del sud de Catalunya, subministrament fet a partir de projectes eòlics, de propietat comunitària o cooperativa, que mantinguin els serveis ecològics que els ecosistemes proveeixen?

Aquesta és la proposta del GCTPFNN per al desenvolupament de l'energia eòlica a les comarques meridionals de Catalunya. Podria ser que, en ple segle XXI, encara hàgim de tornar a aprendre de les formes de fer de les nacions nadiues americanes. Per això dediquem aquest número d'Els Vents del Món als projectes eòlics de les Nacions Nadiues a Amèrica del Nord.

EL 'DANÇADOR DEL TEMPS' APROFITA L'ENERGIA QUE HI HA EN EL VENT

“Sempre hi ha hagut energia en el vent, fins i tot abans que hi hagués energia eòlica” va manifestar William Big Bull, manager energètic de la Pikani Utilities Corporation d'Alberta, Canadà. **“Ara que hem aprofitat aquest recurs, l'hem d'emprar amb saviesa i respecte en el nostre camí de coexistència amb els altres éssers vius i inanimats”**.

Pikani Utilities Corp. aprofita el vent mitjançant un partenariat amb EPCOR, l'empresa elèctrica municipal de la ciutat d'Edmonton. El seu projecte, anomenat Dançador del Temps I en honor a Okaan (Dança del Sol) - una cerimònia tradicional dels Peus Negres que renova la relació amb les forces de la natura -, està localitzat a la reserva índia Peigan, al sud d'Alberta. L'aerogenerador de 900 kW és el segon més alt aixecat fins ara al Canadà. Genera 2.960 MWh/any i l'electricitat es venuda a la ciutat d'Edmonton. El projecte pilot Dançador del Temps I va entrar en funcionament l'octubre de 2001 i ha tingut tant d'èxit que ja s'ha projectat un parc eòlic de 100 MW.

“Des del punt de mira econòmic, el Dançador del Temps ha generat ingressos” va dir William Big Bull, “però el més important de tot és que ens ha portat el reconeixement dels recursos que disposen les terres tribals i que sempre havien sigut allí. Ens ha ajudat a associar-nos amb altres Nacions Nadiues i amb inversors. Ens ha portat bons valors”.

William Big Bull, de Pikani Utilities Corp., i membre de la Nació dels Peus Negres, dona pressa a les Nacions Nadiues per què superin l'aprensió vers les noves formes de fer negocis, com el Dançador del Temps, i per què adoptin la filosofia de ser pioners en projectes d'aquesta mena. Segons Big Bull “nosaltres van fer les primeres passes en apropar-nos als inversors i al govern, quan vam participar en les discussions”. Tot afirmant que el seu poble ha tret profit en el passat dels recursos que hi ha a les seves terres, creu que la comunitat ha de ser propietària del projecte, cosa que fa necessari el seu suport i una manera diferent de fer negoci.

“Les nacions nadiues s'estan fent grans” afirma Big Bull, “i el seu interès ha arribat al seu punt màxim”.

Els consells que dona Big Bull a altres líders tribals són que quan considerin un projecte eòlic “es despertin i enflairin. No deixeu per impossibles els ideals per què siguin a llarg termini. Pagarà la pena per les Nacions Nadiues”.

Font: NAWIG NEWS, The Quarterly Newsletter of the Native American Wind Interest Group, Summer 2005.

EL VENT AL SERVEI DE LES COMUNITATS NADIUES AMERICANES

**“Creiem en el vent. El vent és un do. El vent te poder. El vent és una benedicció”.
“Creiem que el vent és ‘wakan’ (sagrat) i portar l’energia del vent a les nostres comunitats, i al nostre futur, és la clau per a la nostra supervivència i forma part de fer honor a les instruccions que tenim”.**

Pat Spears, President del Consell Intertribal sobre Política de les Elèctriques.

El primer gran aerogenerador del país, propietat i operat per Nadius americans (dels EUA), va començar a funcionar el febrer de 2003. L’aerogenerador de la tribu Sioux Rosebund, és el primer dels 30 MW projectats per a la reserva Cheyenne septentrional (Montana), per a la reserva Makah (Washington) i per Rosebund (Dakota del Sud). També les tribus Assiniboine i Sioux de Fort Peck esperen tenir en funcionament un aerogenerador de 660 kW de potència. Solament aquest aerogenerador reduirà la factura elèctrica en 134.000 \$ cada any i ajudarà a crear un menjador comunitari per alimentar les persones ancianes i finançar altres programes per mitjà de l’estalvi que generarà. Projectes finançats recentment a les reserves de White Earth, Red Lake, Leech Lake, Fort Du Lac i Grand Portage portaran més energia a les terres de Minnesota.

Un treball de gran abast, tant en assistència tècnica, com en mecanismes creatius de finançament, dut a terme per *Honor the Earth*, en coordinació amb el *Intertribal Council On Utility Policy (ICOUP)*, ha permès, sempre que compti amb el suport necessari, portar més energia del vent a les reserves i a la xarxa elèctrica de la *Western Area Power Administration (WAPA)*.

Font: <http://www.honorearth.org/>

